

Miljöguiden

Sopsortera rätt – återvinn lätt

Lite besvärligt, lite kladdigt – och absolut nödvändigt

Att sortera sitt avfall och lämna det till återvinning tar i genomsnitt cirka fem minuter om dagen och du kanske blir lite smutsig om händerna ibland.

Visst, det är lite besvärligt – men det är värt besväret. Inte bara det, det är ett besvär som vi måste ta oss an.

Faktum är att världens befolkning årligen förbrukar 60 procent mer än vad jorden förmår att ge eller återskapa. Utslaget på ett år inträffar Earth Overshoot Day redan i början av augusti.

Vi svenskar har en ännu mer krävande livsstil. Om alla människor levde som vi, skulle det krävas mer än fyra jordklot.

Det är tunga fakta, men det är absolut inte hopplöst. Ingen kan göra allting, men alla kan göra någonting – och börja nu.

Som att sopsortera och återvinna. I den här broschyren berättar vi hur och varför, område för område.

Glas

Vad?

Endast glasförpackningar, som burkar och flaskor, ska lämnas i återvinningskärlen. Ofärgat glas för sig, färgat glas för sig. Tänk på att ta bort lock och korkar.

Andra glasprodukter då, som glödlampor? Sök svaret på sidan 11, den röda hinken!

Dricksglas, speglar och porslin läggs i restavfallet eller lämnas på närmaste återvinningscentral.

Varför?

Varje vardag, året om, återvinns cirka 700 ton glasförpackningar. Glaset smälts ner och blir nytt glas. Av det färgade glaset tillverkas även glasfiberull för isolering.

Visste du att

Sverige är bäst i världen på återvinning av glas. Mer än 90 procent av alla glasförpackningar som säljs återvinns!

Källa: Svensk Glasåtervinning

Metall

Vad?

Rengjorda förpackningar som konservburkar, kapsyler, tomma sprayflaskor med mera.

Varför?

Metall är det material som ger mest positiv miljöeffekt om det återvinns. Återvinning av stål sparar 75 procent av den energi som annars behövs för att göra nytt stål.

Visste du att om vi lämnar vi alla kapsyler till återvinning under ett år, räcker stålet till 2 200 nya personbilar.
Källa: FTI

Papper/kartong

Vad?

Alla förpackningar som till minst 50 procent är gjorda av papper, till exempel mjölpåsar, ursköljda tetror för mejeriprodukter, flingpaket samt större förpackningar för exempelvis olika apparater. Även papperskassar och presentpapper går bra.

Varför?

Av återvunnet papper kan man bland annat tillverka nya pappersförpackningar, wellpapp eller ytskikt till gips-skivor.

Visste du att var tredje pappersförpackning i din livsmedelsbutik är tillverkad av återvunnet papper.

Plast

Vad?

Plastförpackningar i form av burkar, flaskor och dunkar samt gladpack, plastpåsar och plastkassar. Skölj ur förpackningarna innan du återvinner dem.

Varför?

Plast görs av olja. Att tillverka ett kilo plast kräver cirka två kilo olja. Återvunnen plast minskar behovet av olja i tillverkningen.

Visste du att cirka 40 procent av Europas oljekonsumtion går till plasttillverkning. Många varor förpackas i plast och mycket tyder på en fortsatt ökning.
Källa: FTI

Tidningar

Vad?

Tidningar, magasin, reklamblad, kontorspapper och annat papper. Däremot inte papperskassar, böcker och kuvert.

Varför?

Returpapper används för att tillverka bland annat nytt hushålls-, toalett- och tidningspapper. Det spar både energi och skogsråvara.

Visste du att

vedfiber är så seg att den kan återvinnas 5–7 gånger. I praktiken försvagas den dock, undan för undan, och därför behöver returpapper blandas med färsk vedfiber, särskilt vid tillverkning av papper där slitstyrka är viktig. Källa: FTI

Komposterbart

Vad?

Alla matrester samt hushållspapper går att kompostera. Använd alltid kompostpåsar, eftersom även de bryts ner.

Varför?

Genom att kompostera sluter man det naturliga kretsloppet. Under processen kan biogas till fordon utvinnas och den färdiga komposten är näringsrik, hygienisk och fri från levande ogräsfrön.

Visste du att matavfall från ett hushåll med fyra personer under en vecka, räcker för att producera biogas som driver en gasbil i tolv kilometer.
Källa: Energigas Sverige

Recycling
Recycling is a great way to
reduce the amount of waste
that ends up in a landfill.
It's also a great way to
save resources and protect
the environment.

Recycling
Recycling is a great way to
reduce the amount of waste
that ends up in a landfill.
It's also a great way to
save resources and protect
the environment.

Recycling
Recycling is a great way to
reduce the amount of waste
that ends up in a landfill.
It's also a great way to
save resources and protect
the environment.

Restavfall

Även om du sopsorterar duktigt, blir det restavfall som måste slängas. Det är exempelvis: Porslin, dricksglas, keramik, cigarettfimpar, snus, tuggummi, skor, bindor, blöjor, kattsand, textil/tyger som är för hårt slitna och/eller smutsiga för att skänka bort samt dammsugarpåsar och kuvert.

Allt detta kastar du, med gott samvete, i markbehållaren/ avsett kärl för restavfall.

Röda hinken

Batterier, glödlampor, lysrör och småelektronik sorteras i den röda hinken som finns i miljörummen.

Grovsopor/övrigt avfall

Kumla Bostäder hämtar grovsopor och trädgårdsavfall en gång i månaden. Information om detta finns på tavlan vid ert miljörum och på vår hemsida.

Kumla kommun hämtar grovsopor två gånger om året, vår och höst. Meddelande om aktuellt hämtningsdatum kommer i din brevlåda.

Du kan alltid lämna dina grovsopor till kommunens återvinningscentral i Kvarntorp. Gå in på www.kumla.se för information om öppettider.

Exempel på grovsopor:

- Kyl och frys
- TV, radio, dator
- Möbler
- Madrasser
- Skidor
- Mattor
- Cyklar
- Barnvagnar

Detta får du inte lämna:

- Läkemedel (lämnas till apotek)
- Bilar eller större mängder bildelar (lämnas på bilskrot)
- Bildäck och däck på fälg (lämnas till däcksfirma)
- Gastuber (lämnas till återförsäljare)
- Fyrverkeri, sprängämne, ammunition (kontakta polisen för råd)
- Textilier (lämnas i Myrornas box eller till Navet)

Sorteringsguide

Förpackning

A

Aluminiumfolie
Aluminiumform
Aluminiumoblat (t ex på keso,
leverpastej, youghurt)

B

Bag-in-box, kartonglådan
Bag-in-box, påsen med tapp
Bakform, folie
Bakform, papper
Balsamflaska
Bananlåda
Barnmatsburk
Blompapper
Bobin (papperscylinder)
Broschyr
Brödpåse, papper
Brödpåse, plast
Bubbelplast
Burk (t ex keso, creme fraiche, risifrutti)
Burk, stålplåt
Burklock, metall
Burklock, plast
Bärkasse, papper
Bärkasse, plast
Böcker

C

Cellofan, plast
Cellplast
Chipspåse, papper
Chipspåse, plast
Chipsrör (Pringels) pappersröret
Chipsrör (Pringels) locket
Chokladask
Cigarettpaket
Cornflakespaket
Creme Fraiche burk

Sorteras som

Metallförpackning
Metallförpackning

Metallförpackning

Pappersförpackning
Plastförpackning
Metallförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Glasförpackning
Pappersförpackning
Pappersförpackning
Tidning/returpapper
Pappersförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning
Metallförpackning
Metallförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning
Restavfall

Plastförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Pappersförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning

Förpackning

D

Dagstidning
Deodorant, roll-on, glas
Deodorant, roll-on, plast
Diskmedelsflaska
Dryckeskartong (t ex Festis, Mer)
Dunk, plast

E

Engångsglas/mugg, papper
Engångsglas/mugg, plast
Engångsuppläggningsfat, metall
Engångstallrik, papper
Engångstallrik, plast

F

Filmjölkspaket
Flaska, glas
Flaska, plast
Folie (t ex på keso, leverpastej, mjukost)
Folie, aluminium (t ex ugnsfolie)
Folie, plast
Frigolit (t ex från datorer) stora mängder
Frigolit (t ex kötråg)
Frigolittråg
Fryspåse
Färgburk, metall (urskrapad och torr)
Färgburk, plast (urskrapad och torr)

G

Gladpack
Glasburk
Glasflaska (ej pant)
Glasspaket, papper
Glasspaket, plast
Glasspapper, papper
Glasspapper, plast
Godispapper, papper
Godispapper, plast
Godispåse, papper
Godispåse, plast

Sorteras som

Tidning/returpapper
Glasförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning

Pappersförpackning
Plastförpackning
Metallförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning

Pappersförpackning
Glasförpackning
Plastförpackning
Metallförpackning
Metallförpackning
Plastförpackning
Återvinningscentral
Plastförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning
Metallförpackning
Plastförpackning

Plastförpackning
Glasförpackning
Glasförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning

Förpackning

Grillkolspåse
Grillkycklingpåse
Gräddpaket

H

Hink, plast (för livsmedel etc)
Hushållspappersrulle
Hår mousseflaska
Hårsprayflaska, metall
Hårsprayflaska, plast

I J

Juiceförpackning
Julklappspapper

K

Kaffepaket, papper
Kaffepaket, plast
Kakaopaket
Kakburk, metall
Kakburk, plast
Kapsyl
Kartonger, well - stora mängder
Kartongförpackningar (t ex mjölk,
pasta, välling, ägg, vin)
Katalog t ex (telefon, postorder)
Kaviartub, tömd med lock på
Ketchupflaska, glas
Ketchupflaska, plast
Konservburk, metall
Kork, metall
Kork, plast
Köttråg frigolit

L

Lock, metall (från glasburkar)
Lock, plast
Låda, papp
Läskflaska, glas

Sorteras som

Pappersförpackning
Pappersförpackning
Pappersförpackning

Plastförpackning
Pappersförpackning
Metallförpackning
Metallförpackning
Plastförpackning

Pappersförpackning
Pappersförpackning

Pappersförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Metallförpackning
Plastförpackning
Metallförpackning
Återvinningscentral

Pappersförpackning
Tidning/Returpapper
Metallförpackning
Glasförpackning
Plastförpackning
Metallförpackning
Metallförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning

Metallförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Glasförpackning

Förpackning

M N

Magasin (månadstidning)
Margarinask, ytterkartong och skyddshölje
Margarinask, plastbägare
Margarinask, lock
Margarinförpackning, omslag
Marmeladburk, glas
Marschall, metallbehållare
Medicinkarta för tabletter
(laminat av plast och metall)
Metallburk
Metallhandtag från hinkar
Metallhållare för värmeljus
Metallock
Metallrör (t ex för vitaminer)
Metalltub (t ex för vitaminer)
Micropopcornpåse
Mjölkförpackning
Mjölkpaket
Mjölpåse
Månadstidning (magasin)
Nagellack

O

O'boy-burk
Omslagspapper

P Q

Papperscylinder (t ex affischrulle,
toalettpappersrulle)
Papperspåse (tex mjöl, godis, bärkasse)
Parfymflaska
Pastapaket
Pastapåse
PET-flaska
Pizzakartong
Plast, runt korv, ost, sylt-refill etc
Plastad pappersförpackning
Plastburk (t ex keso, cremefraiche, risifruitti)
Plastdunk
Plastflaska (t ex schampo, ketchup, diskmedel)

Sorteras som

Tidningar/Returpapper
Pappersförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Glasförpackningar
Metallförpackning

Plastförpackning
Metallförpackning
Metallförpackning
Metallförpackningar
Metallförpackningar
Metallförpackning
Metallförpackning
Pappersförpackning
Pappersförpackning
Pappersförpackning
Pappersförpackning
Tidning/Returpapper
Återvinningscentral

Pappersförpackning
Pappersförpackning

Pappersförpackning
Pappersförpackning
Glasförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning

Förpackning

Plastfolie
Plastlock
Plastpåse (t ex bärkasse, fryspåse, brödpåse)
Plaströr (t ex vitaminer)
Plasttub (för t ex vitaminer)
Plåtburk
Postorderkatalog
Potatispåse
Presentpapper
Pulverpåse
Pumpflaska
Påse, papper
Påse, plast
Påse, plast med metallbeläggning

R

Refillpåsar (t ex sylt)
Reklamblad/katalog
Rengöringssprayflaska

S

Saftdunk
Saftflaska, glas
Saftflaska, plast
Schampoflaska, plast
Senapsflaska
Senapstub etc
Sirapsflaska
Skokartong
Skumplast
Smörask, ytterkartong och skyddsfolie
Smörask, plastbägare
Smörask, lock
Smöromslag
Snusdosa, locket
Snusdosa (lössnus)
Snusdosa (portionssnus)
Sockerpaket
Sockerpåse
Spackelburk, metall (urskrapad och torr)
Spackelburk, plast (urskrapad och torr)

Sorteras som

Plastförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning
Metallförpackning
Tidning/Returpapper
Pappersförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning

Plastförpackning
Tidning/Returpapper
Plastförpackning

Plastförpackning
Glasförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning
Metallförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Pappersförpackning
Metallförpackning
Plastförpackning

Förpackning

Sprayburk, metall
Sprayburk, plast
Stekpanna
Stålbånd, kring förpackningar
Sugrör, plast
Sylthink

T

Tablettask
Tandkrämstubb, metall
Tandkrämstubb, plast
Telefonkatalog
Tetrapack
Tidning
Toalettpappersrulle
Tub, metall (låt korken sitta kvar)
Tub, plast (låt korken sitta kvar)
Tvålflaska
Tvättmedelsflaska
Tvättmedelspaket
Tårtkartong

U V W

Vin- och spritflaskor
Vinkartong
Vinkartong, påse med tapp
Vintetra
Vitaminrör/medicinrör, plast
Vitaminrör/medicinrör, metall
Vällingpaket och innerpåse
Värmeljushållare

X Y Z

Yoghurtburk
Yoghurtpaket

A Ä Ö

Äggkartong
Öl- och läsktråg
Ölflaska

Sorteras som

Metallförpackning
Plastförpackning
Restavfall
Metallförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning

Pappersförpackning
Metallförpackning
Plastförpackning
Tidning/Returpapper
Pappersförpackning
Tidning/Returpapper
Pappersförpackning
Metallförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Pappersförpackning

Glasförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning
Pappersförpackning
Plastförpackning
Metallförpackning
Pappersförpackning
Metallförpackning

Plastförpackning
Pappersförpackning

Pappersförpackning
Pappersförpackning
Glasförpackning

Ett stort tack
för att du
sopsorterar
och återvinner.

Tillsammans kan vi skapa
en ännu bättre miljö!

Kumla
Bostäder
Hela vägen hem

Köpmangatan 7, Kumla · 019-58 88 00
info@kumlabostader.se · www.kumlabostader.se